

Szociális Szakmai Szövetség

Szakmai beszámoló

2008.

Bevezető

2008 a Szövetség életében a nagy változások éve volt. Átalakult a 3Sz „vezérkara”, a Közgyűlés ismételten megerősítette Pataki Éva elnökségét, új delegáltak kerültek be az elnökségbe, és Miklós István személyében új irodavezető került az iroda élére.

Mindez nem csak formai változás volt, nem pusztán annyi, hogy az aláírások rovatban más nevek szerepelnek. Az új elnök új programmal érkezett, amelyet a régi-új elnökséggel közösen, az új ügyvezetővel és az iroda támogatásával kell megvalósítani.

Ezzel párhuzamosan, főképp a magyar állam eladósodásából eredő pénzügyi nehézségek miatt, felerősödtek azok a tendenciák, amelyek a kiadáscsökkentés igényével a jóléti és szociális rendszerek átalakítását célozták meg.

Az kormány részéről jelentősen nőtt az a nyomás, hogy az eddigi szociálpolitikát felül kell bírálni, a foglalkoztatás növelésének irányába kell terelni, aminek egyik programcsomagja az „Út a munkához” néven vált ismertté. Ennek a programnak számos eleme azonban kifejezetten negatívan érintette a rendszeres segélyre jogosult legszegényebb csoportokat. A „segély helyett munka” elvének jegyében a rendszeres szociális segély olyan átalakítását kezdeményezte a kormány, amely a középpontjában a kötelező közmunka és kötelező képzések kerültek. Viszonylag hamar világossá vált, hogy a foglalkoztatás növelésének amúgy elfogadható szándéka nagyrészt politikai indíttatású, és az ún. új típusú szegények (aktívkorú, munkaképes) csoportjának megregulázását szolgálja. Mindennek egy szerencsétlen következménye volt, hogy az amúgy is feszült politikai helyzetben a szegényekkel, és különösen a cigányokkal szembeni előítéletek erősödtek fel, ami továbbgerjesztette a szélsőjobb rasszista, kirekesztő retorikáját és politikai előretörését. Mindemellett a szociális szakma viszonyulása és teljesítménye is a kritikák középpontjába került, mondván, hogy a rendszeres szociális segély elem, annak családi segéllyé való alakítása, az érintetteket a munkavállalásban ellenérdekeltté teszi. Ezért ennek a bevezetése tévútnak bizonyult, mert jóléti függőséget eredményez, igazságtalan a dolgozó emberekkel szemben. Az „Út a munkához” első változatából, talán a szociális szakmával szembeni kormányzati elégedetlenségnek is köszönhetően, eltűnt a szociális munka. Tovább bonyolította a kialakult helyzetet, hogy a szociálpolitika területén már régóta meglévő elvi megosztottság nehezítette az egységes álláspontok kialakítását, ami viszont hivatkozási alapot jelentett a bevezetés szükségességéhez. A 3Sz számos formát felhasznált arra, hogy elmondja a véleményét, világossá tegye a felszínen megfogalmazódó elképzelések mögöttes szándékait, a kormány és a közvélemény hozzáállásban, hol nyíltan, hol rejtetten jelentkező a szegényeket hibáztató, az érdemtelen szegények képét terjesztő szemlélet veszélyeit. Valamint azt is igyekeztünk bizonyítani, hogy az „Út a munkához” program megvalósításához hiányoznak a feltételek, és a sikertelensége garantált, ha ebből kimarad a szociális oldal. Ez utóbbi annyiban változott, hogy a szociális szolgáltatások végül visszakerültek a koncepcióba, bár a jobb minőségű szolgáltatások feltételei változatlanul hiányoznak, és szakmaiság továbbra is csorbát szenved. Az év második felében jelentkező pénzügyi világválság, annak hazai következménye: az államcsőd reális veszélye, a gazdasági válságba forduló folyamatok átrendezték a politikai és társadalmi erőviszonyokat. Azóta gyakorlatilag egy süllyedő hajóban érezhetjük magunkat, ahol egyelőre pánikszerűen dobálják ki a terheket. A munkahelyek védelme és a hitelválság elterelte a figyelmet a szociálpolitika szükséges konszenzusairól, a világban megfigyelhető trendekkel szemben, a fiskális és monetáris megközelítések kerültek előtérbe, igazolást adva a jóléti rendszerek megnyirbálásához, a szociális ellátásokkal kapcsolatos „támogat és követel” elvének követel, szigorít oldalainak megerősítéséhez. Ez a helyzet új megnyilatkozási stratégiát igényel a Szövetségtől, mivel nem könnyű a szegények melletti szolidaritásunkat úgy kifejezni, hogy ne jelenjen meg a válság,

még nagyságrendileg nem megítélhető, de egyre gyarapodó veszteseivel való szolidaritás szembeállítására. A következő időszakban ezért szükséges az olyan kommunikáció kialakítása, amelyik át tudja törni a szélsőséges megosztottságot

De nem csak rossz dolgok történtek 2008-ban.

Sikerült a szakmai körökben nagyon jó visszhangot kiváltó Szociális Expo-t szervezni a Szociális Innováció Alapítvánnyal közösen. Jelentős előrelépések történtek a nemzetközi szerepvállalás terén, bár ezek a lépések is kevésbé láthatóak, bízunk abban, hogy ennek az eredményei a következő években beérnek. Felélesztettük a Szociális Kamara gondolatát, és tárgyalásokat kezdeményeztünk elsőként a szakmán belül. Ennek eredményeként állíthatjuk, hogy a Szociális Kamara közös szakma érdek, a szakma széles körében igény a létrehozása. A Kamara ratifikálása azonban jóval lassabb folyamat, aminek érdekében szintén tárgyalásokat kezdeményeztünk. Eddig annyit eredmény tudunk felmutatni, hogy vannak támogatók és vállalatok a tárcánál, azonban a tárcaközi egyeztetések nem, vagy csak lassan haladnak

A fentebb említett negatív eseményeknek is köszönhetően a szociális szakma felrázódott. Erősebb lett az igény a szakmai érdekképviseletre. A szociális munkások, az egyes szervezetek egyre többet várnak el a 3Sz-től, és ha nem is tömegesen, de egyre könnyebben mozgósíthatóak is egy-egy kérdés kapcsán. Nagyobb sajtónyilvánosságot kapnak bizonyos kérdések, a média is jobban figyel a szakmára.

Mint szervezet, a 3Sz legitimitása megerősödött az elmúlt évben. A megszorító intézkedések, a negatív közhangulat, a mélyülő gazdasági válság mind olyan tényező, ami hangsúlyosabbá teszi azt, hogy szükség van egy határozott és hiteles szakmai érdekképviseletre, szükség van egy olyan szakmai szervezetre, amire odafigyelnek, aminek a képviselői képesek hallatni a hangjukat a kormányzati fórumokon, különböző bizottságokban, a médián keresztül pedig képes eljuttatni azokat az üzeneteket és közvetíteni azokat az értékeket, amelyeket ez a szakma képvisel.

Ez a helyzet kihívás és lehetőség egyszerre. Kihívás, mert meg kell megfelelni az új, magasabb elvárásoknak, ugyanakkor lehetőség is a szakmai legitimitás megerősítésére és ennek révén egy erőteljesebb érdekérvényesítésre, a Szociális Kamara kérdésének az előmozdítására.

I. ÉRDEKKÉPVISELET

1.1. A szakmai érdekképviselet, szakmai háttér munka, szervezeti vélemény kidolgozása, egyeztetése

A Szociális Szakmai Szövetség a korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2008-ban is aktív szerepet vállalt a szociális területet érintő szabályozás kérdéseiben, beleértve a jogi szabályozás módosításainak kezdeményezését, illetve a megjelent szabályozások véleményezését, a szakmai érvek összegyűjtését és lehetőség szerinti érvényesítését. Ilyen például az új a munkához program kapcsán megjelent állásfoglalás, mely számos olyan elemet tartalmaz, ami a szakma szerint nem kellőképpen átgondolt, nem a megfogalmazott céloknak megfelelően jár el, hatását sok esetben épp az ellenkező irányba fejti ki. Az erről készült állásfoglalást (a többi hasonló dokumentummal együtt) a 3Sz honlapján olvashatják az érdeklődők. Ezekkel a kérdésekkel, a kiadott állásfoglalásokkal a beszámoló későbbi pontjában foglalkozunk.

1.2. A szociális területet érintő érdekképviselet

1.2.1. Részvétel a formális struktúrán belüli egyeztetésben (képviselők)

1.2.1.1. Szociális Ágazati Érdekegyeztető Tanács – képviselő Vass Péter

A Szociális Ágazati Érdekegyeztető Tanács 2008-ban hosszú szünet után két alkalommal ült össze. A testület munkája az új államtitkár munkába állását követően kapott ismét életet és reméljük értelmet is.

Az első ülésre 2008. december 3.-án került sor. Az ügyrendi témákon túl először, „A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról” szóló előterjesztés volt napirenden. Egyebek között tájékoztatást adtak a korengedményes nyugdíj tervezett változtatásáról.

A következő december 19.-i ülésen ügyrendi kérdéseken túl tájékoztatást adtak a 2009. évi költségvetés várható hatásairól a szociális és gyermekjóléti ágazatra vonatkozólag. Kérdések a normatívák illetve a 13. havi bér kapcsán merültek fel.

Az ülésekre élesen rányomta a bélyegét a munkavállalói oldal tagjai között zajló vita, amely időrabló volta miatt kevesebb figyelem fordítódik érdemi kérdésekre, illetve, hogy munkaterv nélkül kvázi jelleggel folyt a 2008. évi munka. Biztatásul várhatóan a 2009-es évben rendszeres és előkészítettebb munkára van ígéret (januárban már volt is ülés).

1.2.1.2. Társadalmi Kirekesztés Elleni Tárcaközi Bizottság - képviselő Pataki Éva

A Bizottság 2008-ban nem volt aktív.

1.2.1.3. Országos Bűnmegelőzési Bizottság - képviselő Szabó János

A testület 2008-ban három alkalommal ülésezett.

2008. március 7-én lezajlott első ülésen több szervezet mutatkozott be és mutatott be jó példákat, amelyek hozzájárulhatnak a társadalmi bűnmegelőzéshez.

Bemutatkozott a Tudor Alapítvány, melynek célja a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Összesen négy Tudor működik sikeresen, Szombathely, Józsefváros, Polgár és Csepel. Az előadó a hasonló jellegű programok szerepét hangsúlyozta. Meglátásuk szerint a bűnözés táptalaja a tudatlanság és a primitívség. A TUDOR Alapítvány pedig éppen e jellemzők ellen küzd, így hatékony bűnmegelőzési célú és hatású módszer lehet.

A tereskei Óvoda és Általános Iskola Integrációs Bázisintézmény igazgatója meglátása, hogy eredményeket csak a **pozitív példák** segítségével érhetünk el. Sok múlik azon, hogy a gyerek milyen környezetből származik, milyen tudással, saját és családból hozott ismeretanyaggal rendelkezik, éppen ezért fontos a szülők képzése.

Veressné Kovács Éva be a **Periféria Egyesület** munkáját ismertette.

A Roma Rendvédelmi Bajtársi Közhasznú Egyesület képviselői beszéltek az Egyesület alapításáról, működéséről, az elért eredményekről és a kitűzött célokról.

A november 14.-i ülésen a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal képviselője mutatja be a Hivatal tevékenységét, különös tekintettel a bűnmegelőzési és áldozatvédelmi tapasztalatokra.

A későbbiekben különböző előadók a büntető ügyekben alkalmazott mediáció pártfogói tapasztalatairól, a mediáció szerepéről, hatékonyságáról értekeztek.

2008. december 12-én tartott ülés a közérdekű munka témakörével foglalkozott, kiemelve annak társadalmi integráló szerepét szemben a büntetés jelleggel. Egy másik téma a fiatalok áldozati minőségének témaköre – különös tekintettel a családon belüli erőszakra, illetve az ide kapcsolódó kutatási eredmények ismertetése.

1.2.1.4. Közép-Magyarországi Regionális Szociálpolitikai Tanács - képviselő Miklós István üv.

2008. október 29.-én volt egy nyilvános ülése a Tanácsnak, amin egyéb szervezeti elfoglaltságok miatt nem tudtam részt venni. A napirendi pontok között szerepelt az „Út a munkához” program (Korózs Lajos államtitkár felvezetésében), a regionális módszertan bemutatkozása, valamint a Szociálpolitikai Tanács rendelet módosítási koncepciója.

1.2.1.6. „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia Értékelő Kormánybizottság – képviselő Pataki Éva

A Magyar Köztársaság Országgyűlése 2007. május 31-én elfogadta a "Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégiáról 2007-2032 sz. 47/2007. (V. 31.) OGY határozatot. Az Országgyűlés a határozat 6. pontjában felkérte a Kormányt, hogy hozzon létre egy a Nemzeti Stratégia végrehajtását segítő, követő és értékelő monitoring bizottságot - a szociális szakmai és civil szervezetek, és az egyházak bevonásával. Ennek megfelelően a Kormány az 1053/2008. (VIII. 4.) Korm. határozatban döntött a "Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia Értékelő Bizottságának létrehozásáról.

Az Értékelő Bizottság 2008. szeptember 24-én alakult meg, elfogadta ügyrendjét, elnökének Ferge Zsuzsa akadémikus asszonyt megválasztotta, és megkezdte a Nemzeti Stratégiában meghatározott feladatok végrehajtása eredményeinek, hatásainak értékelését. A Bizottság tagjai - az Európai Unióban alkalmazott nyitott koordinációs eljárásnak megfelelően - független, a gyermekekkel foglalkozó és a szociális területen tevékenykedő civil szervezetek, egyházak delegáltjai. A szervezetek által jelölt személyeket a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter írásban kérte fel a feladat ellátására.

Mindezek szellemében a "Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia Értékelő Bizottságának szavazati joggal rendelkező tagjai, négy éves időtartamra a következők:

A Magyar Tudományos Akadémia Gyermekprogram Irodája részéről Ferge Zsuzsa

A Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézete részéről Molnár György

A Szociálpolitikai Tanács részéről Dr. Kormosné Debreceni Zsuzsanna

Gyermek és Ifjúsági Konferencia részéről Dr. Nagy Ádám

A Roma Integrációs Tanács részéről Zsigó Jenő (a delegálás folyamatban van)

A Magyar Szegénységellenes Hálózat részéről Márton Izabella

A Szociális Szakmai Szövetség részéről Pataki Éva

A Magyar Katolikus Egyház, a Magyar Református Egyház, a Magyar Evangélikus Egyház

és a **Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége** részéről két fő: Bittsánszky Jánosné és Gazda István esperes

A Bizottságnak 2008-ban 3 ülése volt. Pataki Éva a 3Sz képviselőjeként az alakuló ülésen ügyrendi javaslatot tett, mely szerint a Bizottságnak foglalkoznia kell az „Út a munkához” program és az óvodáztatási támogatás gyermekekkel, gyermekszegénységgel összefüggő kérdéseivel. A Bizottság a javaslatot megszavazta, és Pataki Évát kérte fel a javasolt témák előterjesztőjének. A következő ülésen a Bizottság a témákat megvitatta és arról döntött, hogy mindkét téma kapcsán a Bizottság tegye közzé az állásfoglalását.

Lásd: www.meh.hu/szervezet/hivfelad/gyerekesely/jegyzkonyv20090112.html

Továbbá a Bizottság mellett megalakult az indikátor albizottság, amelyben a 3Sz delegált Miklós István. Az indikátor bizottság 2008-ban összesen 4 alkalommal ülésezett. Az albizottság munkájának eredményeként kialakult egy alap indikátor-szett, ami a gyerekszegénység alakulását hivatott mérni.

1.2.1.7. Országos Szociálpolitikai Szakértői Bizottság – képviselő Szoboszlai Katalin

A 3Sz elnökének felkérése után 2007. novemberben kapcsolódtam be a Bizottság munkájába. Előtte Ferge Zsuzsa képviselte a Szövetséget ebben a Bizottságban.

A Bizottság a pályázati időszakhoz igazodva évente kétszer – tavasszal és ősszel – ülésezik. A Bizottság működését a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal koordinálja (összehívja, kiadja a pályázatokat értékelésre, vezeti a jegyzőkönyvet, szerződést köt). 2007. november és 2008. december között három alkalommal vettem részt az ötfős Bizottság munkájában.

A Bizottság feladata (211/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékről) a szakértői munkára beérkező pályázatok értékelése és döntés a szakértői névjegyzékbe történő felvételről. Amióta a Bizottság tagja vagyok a következő feladatokat végeztem:

- Részt vettem a pályázatok értékelésében és a döntéshozatalban.
- Két alkalommal egyeztettem a 3Sz elnökével és az elnökön keresztül az elnökséggel a szakértőkről szóló fenti Korm. rendelet módosításáról (2008. február és 2009. március). A beérkezett véleményeket javaslatok formájában továbbítottam az Foglalkoztatási és Szociális Hivatalhoz. A Bizottság tagjainak véleményezési lehetősége van a jogszabályváltozás kapcsán.

A Bizottsági munka során született döntésekről a pályázók személyiségi jogainak védelme érdekében nem számolok be.

1.2.1.8. OKJ - Bizottság – képviseli Nemes Judit

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 2006. évi módosítása alapján, a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter létrehozta és működteti az országos gazdasági kamarák és az országos gazdasági érdekképviseleti szervezetek, valamint az ágazat egészében érdekelt szakmai kamarák képviselőinek részvételével a szakképzési szerkezet folyamatos fejlesztését és korszerűsítését szolgáló bizottságot. A bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri a szakképzési szerkezet fejlesztését, és javaslatot tehet az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) módosítására. E tevékenysége keretében ellátja az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és Országos Képzési Jegyzékről törlés véleményezési feladatát.

A Bizottság 43 szervezet képviselőiből alakult, elnöke dr. Lakos István, a Felnőttképzők Szövetsége; alelnökei dr. Szilágyi János, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara képzési igazgatója és dr. Kovács László Miklós, a Magyar Agrárkamara főosztályvezetője.

A Bizottság 2-16 taggal 21 eseti munkabizottságot hozott létre az egyes képzési területek vizsgálatához szükséges szakértelem szerint. Magam az egészségügyi, a szociális, az oktatási, a művészeti, a közgazdasági, az ügyviteli és az egyéb szolgáltatások munkabizottságba jelentkeztem be.

A tagoknak általános indítványozási, az őket illető dokumentációhoz való hozzáférési jogosítványai, szavazati és vélemény-nyilvánítási joga van.

A Bizottság határozata lehet döntés vagy állásfoglalás, amelyet a Bizottság titkársági feladatait ellátó NSZFI Kutatásszervezési és Fejlesztési Osztálya juttat el az SZMM illetékes szakállamtitkárának.

A Bizottság 2008. november 26-án alakult, elfogadta ügyrendjét, megválasztotta az elnököt és az alelnököket, felülvizsgálati szempontokat alkotott.

A 2009. március 31-ig beérkezett kérelmek alapján az Építő- és anyagmozgatógép kezelő OKJ képzés módosítását, és a Klímareferens, valamint a Gyakorló ápoló képzés OKJ felvételét tárgyalta.

1.2.1.9. Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért Munkacsoport – képviseli Majláthné Lippai Éva

A munkacsoport 2008-ban nem volt aktív.

1.2.1.10. Magyar Szegénységellenes Hálózat Koordinációs Testülete – képviseli Kertész Erzsébet

A Koordinációs Testületnek nem volt érdemi tevékenysége 2008-ban.

1.2.2. A formális struktúrán kívüli egyeztetések eseményei

Ezek elsősorban informális/formális találkozók, megbeszélések a minisztérium, illetve egyéb állami/önkormányzati intézmények képviselőivel, amelyek viszont nem tartoznak a korábban ismertetett szervezeti kereteken belől kialakult állandó fórumokhoz, bizottsági munkákhoz.

Ide elsősorban a 3Sz Elnökségének tagjainak (ezen belül is az elnök és az ügyvivő) személyes egyeztetései, találkozási tartoznak a döntéshozókkal, minisztériumi tisztviselőkkel, parlamenti képviselőkkel illetve más érintett szervezetek képviselőivel. Ezekben a kérdésekben többletenergiát és adott esetben a felmutatható megállapodások kivitelezhetőségének az esélyét rontja a folyamatosan bekövetkező személyi változások a minisztériumi apparátusban, kezdve a miniszter személyével és más fontosabb szereplőkkel. Ezek az egyeztetések, ezeknek az eredményei mindaddig, amíg valamilyen döntés vagy határozat nem véglegesíti, személyhez kapcsolhatóak, és a személyi változással megszűnik néhány kérdésben a kontinuitás. (Így történhetett meg, hogy a Szociális Expo eredeti terveihez képest nem ezen a rendezvény adták át a Szociális Munka Napjának országos kitüntetéseit. Mindezek ellenére azt mondhatjuk, hogy a minisztérium fontos szereplőivel rendszeresen a találkozások és a megbeszélések és egyre bővül a kapcsolat. A Szövetség szellemiségéhez méltóan igyekeztünk más civil szervezettel is felvenni a kapcsolatot, amelyek jórészt aktuális problémákhoz vagy feladatokhoz kapcsolódtak. Talán ennek is köszönhetően vettek részt olyan nagy számban civil szervezetek az Expón.

Egyeztetések kezdődtek el a Magyar Pártfogók Országos Szövetségével az együttműködés lehetőségeinek feltárása érdekében, a Kézenfogva Alapítvánnyal a civil érdekek képviselése miatt, és több olyan különböző találkozón vettünk részt, amely a szociális szolgáltatások helyzetével kapcsolatos intézkedések következményeinek ügyével foglalkozott, mint például az időskorúak bentlakásos intézményeinek vezetői.

Az elnök felé több személyes megkeresés is érkezett, amelyek a szervezeti anomáliák, vagy a fenntartói hiányosságok miatt nemcsak személyes panaszként, hanem tipikusnak tekinthető problémának volt tekinthető. Minden ilyen esetben a személyes megkeresésekre vagy az elnök reagált, aminek eredményeként okafogyottá vált minden további intézkedés, vagy állásfoglalással, hivatalos megkereséssel reagáltunk a kérésekre.

1.2.3. Részvétel a szociális területet érintő civil összefogásokban

Együttműködés a Magyar Szegénységellenes Hálózattal

A Magyar Szegénységellenes Hálózat kialakította saját infrastruktúráját és levált a Szociális Szakmai Szövetség rendszeréről, saját alkalmazottal és saját adminisztrációs rendszert alakított ki. Ez azzal járt, hogy a két szervezet közötti viszony lazult, önálló fejlődési pályára lépett a Hálózat, de ezzel együtt a két szervezet közötti együttműködés szorosnak mondható. A 3Sz továbbra is támogatja a Hálózatot, 2008-ban is irodát biztosított számára térítésmentesen. 2008..... közös sajtótájékoztatót tartottak a 3Sz székhelyén ....

Civil összefogás a TAMOP és egyéb – a civilek részvételét meghatározó – operatív programok tervezése kapcsán

1.2.4. Állásfoglalások, nyílt levelek, szervezeti vélemény

A Szociális Szakmai Szövetség 2008. során több állásfoglalást, nyílt levelet és szervezeti véleményt fogalmazott meg és juttatott el a döntéshozók felé, melyeket a szervezet honlapján, egyéb elektronikus levelező listákon és a HÁLÓ-ban is elérhetővé tettünk:

- „A Szociális Szakmai Szövetség állásfoglalása a gyermekek által megvalósított, a büntető törvénybe ütköző magatartásokról”,
- „A Szociális Szakmai Szövetség állásfoglalása a hatósági kötelezésről”,
- „Nyilatkozat a civil fenntartású gyermekvédelmi és szociális szolgáltatások helyzetének javításáért”,
- „A szociális Szakmai Szövetség állásfoglalása az iskolai erőszakról és az erőszakot
- csökkentő megoldásokról”,
- A „Kiút a társadalomból” – sajtótájékoztató,
- „Vélemény az „egyes szociális és foglalkoztatási tárgyú törvényeknek az „Út a munkához” programhoz kapcsolódó módosításáról” tárgyában készült előterjesztésről”,
- „A Szociális Szakmai Szövetség közleménye „Nem lehet pénzt elvonni a szociális szolgáltatásoktól!”

1.3. Kapcsolattartás a civil szektor egyéb szereplőivel, a civil szektort érintő érdekképviselés

2008 a civil szervezetek finanszírozásának átalakítása miatt egyre nagyobb problémaként jelentkezett a civilek által működtetett szolgáltatások fenntartása. A Kézenfogva Alapítvány és a Fehérkereszt Egyesület képviselőjének részvételével arra az elhatározásra jutottunk, hogy közösen készített állásfoglalásban hívjuk fel a figyelmet a szektorsemlegesség elveinek a betartására, a civilek kialakult nehéz helyzetére.

II. SZAKMAFEJLESZTÉS

2.1. Szakmai háttérmunka

2.1.1. A munkacsoportok tevékenysége

Etika a szociális munkában

Tekintettel arra, hogy a szociális szakemberek kamarájának létrehozása mindeddig várat magára, jelenleg szociális területen az egyetlen olyan szervezet, amely arra jött létre, hogy a szociális munka etikai dilemmáira megpróbáljon választ adni, illetve etikai szempontból kérdéses helyzeteket értékeljen, javaslatokat fogalmazzon meg, a 3Sz Etikai Kollégiuma. Mivel az Etikai Kódex következő felülvizsgálatára 2010-ben kerül sor, az addig hátralévő évek során a Kollégium tagjai az etikai ügyek vizsgálatán keresztül próbálják meg értékelni a Kódexben megfogalmazottak gyakorlati relevanciáját, s az ügyek alapján készülő esettanulmányokon keresztül igyekeznek „szakemberközeli” példákkal szolgálni egyrészt az etikai szabályok ismeretének növelése, másrészt tudatos használatuk érdekében.

A Kollégium kiemelt feladatként határozta meg 2008-ban a Kódex ismertségének növelését, valamint az etikai kérdésekről folyó szakmai diskurzus elősegítését.

Ennek megfelelően a 2008-es év során a Kollégium tevékenységének két fő elemét az etikai ügyek folyamatos vizsgálata, valamint az akkreditált konferenciák megszervezése és lebonyolítása alkották. A konferenciákat a Kollégium (az Iroda) támogatásával négy helyszínen, közel 200 szakember részvételével rendezte meg.

Az Etikai Kollégium elnökének beszámolóját és költségvetés tervezetét lásd az 1. és 1_2 sz. mellékletben.

Szupervízió a szociális munkában

A 3Sz szupervíziós munkacsoportjának tevékenysége az év során kizárólag az akkreditációs kérelmek elbírálására korlátozódott.

A Szupervíziós Munkacsoport vezetőjének beszámolóját lásd a 2. sz. mellékletben.

2.1.2. Egyéb témák, szakértői munkák

2.2. Szakmai fórumok, konferenciák

A szociális munka etikai dilemmái – akkreditált konferenciák

A szakmai tanácskozás elsődleges célja a gondolatébresztés, „beszélgetésre” hívás volt a Szociális Munka Etikai Kódexe mentén. A tanácskozás „oktatási módszerét” nem a hagyományos értelemben vett előadás, majd azt követő kérdés-felelés jelentette, hanem inkább a megadott témakörökben való figyelemfelkeltés, a hallgatóság későbbi aktivizálásának, gondolatébresztésének és a közös munkának a megalapozása, melyre a szekcióülések keretei teremtettek lehetőséget.

A konferenciát 4 helyszínen: Budapesten (március) 35 fő, Szekszárdon (május) 23 fő, Jászberényben (október) 47 fő és Csókakőn (november) 69 fő részvételével kerültek megrendezésre. Összesen 174 fő vett részt az akkreditált konferenciákon. Lehetővé tettük főiskolai és egyetemi hallgatók díjmentes részvételét, így közel 200 fő vett részt a szakmai tanácskozásokon 2008-ban.

A konferenciák anyagának részletes kidolgozását és az előadások és a hozzájuk tartozó szekcióbeszélgetések megtartását a Kollégium tagjai végezték. Az érdeklődés és a lebonyolítás összességében megfelelőnek tekinthető, amit a visszajelzések is igazolnak.

„Szociális munkások a munkaerő-piaci (re)integrációért” záró konferencia

Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programjának támogatásával a 3Sz „Szociális munkások a munkaerő-piaci (re)integrációért” c. képzési projekt megvalósítását kezdte meg 2007. április 1-jén konzorciumban a SZETA Egri Alapítványával. A projektet záró akkreditált konferencia megrendezésre 2008. február 27-én került sor Budapesten, melyen összesen: 104 szociális szakember vett részt.

Szockafé

Az év során-egyéb szakmai programok és rendezvények miatt- egy alkalommal került sor a Szockafé megrendezésére:

- 2008. november: „Mi a szociálpolitika dolga a gazdasági válság kezelésében?”
Meghívott előadók: Pataki Éva (+ moderátor), Darvas Ágnes, Kovárik Erzsébet, Kozma Judit, Győri Péter, Ladányi János, Czibere Károly, Skultéti József, Varga Attila.

A rendezvényről emlékeztető készült, amelyet elérhetővé tettünk a 3Sz honlapján, valamint a HÁLÓ-ban.

Terveink szerint 2009-től rendszeres kívánjuk megrendezni a „beszélgetés-sorozatot.

Szakmai fórumok

NCA támogatásával megvalósított projektünk keretében 2008-ban 6 regionális fórumot:

- 2008. 03. 10. Szombathely
- 2008. 03. 11. 7400 Kaposvár
- 2008. 03. 12. Szeged
- 2008. 03. 13. Nyíregyháza
- 2008. 03. 14. Miskolc
- 2008. 05. 07. Székesfehérvár,

és egy országos találkozót (2008. 2008. 04. 25., Budapest, Részt vett: 55 fő) szerveztünk azzal a céllal, hogy a Szociális Szakmai Szövetség hatékonyabban tudjon reagálni a civil és szakmai érdekképviseléssel kapcsolatos kihívásokra.

A fenti találkozások megerősítették azt, hogy nagy szükség van a 3Sz "irányítótorony" szerepére, a regionális szinten megjelenő szociálpolitikai folyamatokban való közreműködésben, valamint az információk eljuttatásában. Ehhez elengedhetetlen a „helybe vitt” szervezeti funkció. A résztvevők, különböző és eltérő javaslatokat, véleményeket fogalmaztak meg, hogy látják a helyi szintű problémákat és a Szociális Szakmai Szövetség működését.

Szociális Expo 2008.

A Szociális EXPO 2008 missziója alapján a SZOCIÁLIS EXPO, a Szociális Munka Napját kísérő országos rendezvény alkalmat adott arra, hogy a szociális szakma és a szociális intézmények, szervezetek bemutassák a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének elősegítése érdekében végzett tevékenységeiket. Fontosnak tartottuk megismertetni az általuk létrehozott szakmai értékeket, eredményeket és konkrét szolgáltatási ajánlataikat. Lehetőséget kívántunk teremteni arra, hogy eszmét cserélhessenek az állami-nonprofit-piaci szociális ellátás kérdéseiről.

A Szociális Munka Napja (november 12.) a szociális területen dolgozók ünnepe, melyen sok önkormányzat ad át elismerést a kiemelkedő munkát végző szakembereknek. Az állampolgárok által igénybe vehető szolgáltatások és a szociális szakma bemutatását célozta meg a 2008. november 12-13-án, a Szociális Innováció Alapítvány és a Szociális Szakmai Szövetség által megrendezett első Szociális EXPO. A helyszínt, az Angyalföldi József Attila Művelődési Központot teljes mértékig megtöltöttük programmal. A standokon egyaránt megtalálhatóak voltak állami intézmények, civil és egyházi szervezetek. Emellett szakmai, bemutató és szórakoztató előadások is voltak a Művelődési Központ különböző termeiben.

A Szociális EXPO 2008 rendezvényen több mint 60 kiállító szervezet várta standokon; és további 60 szervezet szakmai előadásokon és workshopokon, valamint kulturális programokon az érdeklődőket. A két nap alatt 1013-an értékelték a programot. Az összes látogató a két nap folyamán együtt meghaladta a 2000 főt. A nagyszámú látogatók eligazításában és a kiállítók segítségével 56 önkéntes: az ELTE Bárczi Gusztáv Főiskolai Karának hallgatói, a Wesley János Főiskola hallgatói és a XIII. kerület által biztosított önkéntesek vettek részt.

A Szociális Expo szakmai beszámolóját lásd a 3. sz. mellékletben.

2.3. Szakmai kiadványok

2.3.1. Könyvek, kiadványok

Az év során a 3Sz-nek szociális szakmai kiadványa nem jelent meg. Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programjának támogatásával a „Szociális munkások a munkaerő-piaci (re)integrációért” című projekt keretében 2008. februárjában azonos címmel kiadványt jelentettünk meg.

Az NCA támogatásával megvalósult "A szociális célú civil szervezetek sikeres együttműködéséért" című projekt keretében „Hogyan csináljuk? A nyilvánosság, mint az érdekképviselő eszköze” c. kiadvány jelentettünk meg.

2.3.2. Háló

A Háló szerkesztősége az év során rendszeresen ülésezett, s a Háló minden hónapban új számmal jelentkezett. 2008-ban már valamennyi szám színes borítóval jelent meg. A régóta tervezett külső megújulás a szerkesztőségnek is új lendületet adott: egyre erősödött a HÁLÓ tematikus számokra orientált jellege. Ebben az évben az alábbi témákat igyekeztük szakmailag körüljárni:

2008. január	Fogyatékoság - HÁLÓ
2008. február	Hajléktalan - HÁLÓ
2008. március	Iskolai szociális munka - HÁLÓ
2008. április	Gyermekvédelmi - HÁLÓ
2008. május	Civil - HÁLÓ
2008. június	HEFOP - HÁLÓ
2008. július	Bűnmegelőzés - HÁLÓ
2008. augusztus	Kistérségi - HÁLÓ
2008. szeptember	Kreatív Ausztria - HÁLÓ
2008. október.	Tervezés - HÁLÓ
2008. november	Etika - HÁLÓ
2008. december	Szenvedély – HÁLÓ

A témák felsorolásából is jól látható, hogy igyekeztünk a szociális szakma szivárványszerű sokszínűségét a HÁLÓ-ban is megjeleníteni - főként a gyakorlat nézőpontjából (a lapszámok rövid tartalomjegyzékét lásd a csatolt 4. Mellékletben).

A 2007. novemberében az Elnökség jóváhagyta, hogy 2008-tól egy Háló példány ára 600 forintra, és az éves előfizetés 6 ezer forintra emelkedjen. E döntés különösen azért vált szükségessé, mert a HÁLÓ a szociális ágazat egyetlen periodikája, mely nem részesül közvetlen (ön)kormányzati támogatásban. E döntés következtében a lapbevételek csekély mértékben nőttek annak ellenére, hogy a példányszám csökkent. Ez utóbbinak azonban véleményünk szerint az lehet az oka, hogy immáron országos jelenségnek tekinthető az intézmény-összevonások gyakorlata, s a (főként) kistérségi szintű feladatellátások kialakulása miatt az intézményvezetők az „egy cég – egy lap” szemléletet követik, és sorra lépnek vissza az intézmény-összevonások miatt „duplává vált” előfizetéstől.

2008-ban sajnos nem tudtuk tartani azt a korábbi gyakorlatunkat, hogy minden lapszámot a megjelenéstől számított 3 hónapos csúszással a honlapon is elérhetővé tegyük elektronikus formában. Ennek oka kizárólag technikai jellegű: a 3SZ honlapját nem sikerült olyan kivitelűre átformálni, hogy a HÁLÓ ott is jó minőségben megjeleníthető legyen. Ehhez számítógépes többlet-kapacitást a 2008. esztendőben nem sikerült megszerezni. 2009-ben ezt a kérdést kívánjuk orvosolni.

Mindezek mellett 2008 második felében elindult egy újabb egyeztetés a HÁLÓ szerkesztősége és az elnökség között az iroda bevonásával, amely egyeztetés még nem zárult le.

2.4. Képzések

“A szociális célú civil szervezetek sikeres együttműködéséért”tréning

Az NCA támogatásával megvalósult "A szociális célú civil szervezetek sikeres együttműködéséért" című projekt keretében olyan tréninget szerveztünk, mely hozzájárulhat ahhoz, hogy a képzésen résztvevő szociális célú civil szervezetek képviselői hatékonyabb együttműködést tudjanak megvalósítani, valamint partneri együttműködést tudjanak egymással kialakítani és szervezeteik saját működési mechanizmusait jobban megismerjék. A képzést két csoportban (Budapest, Szolnok, 15-15 fővel) összesen 30 fő sikeresen elvégezte.

III. Nyilvánosság

3.1. Média

2008. június 2-án „*Kiút a társadalomból*” címmel a 3Sz a Magyar Szegénységellenes Hálózattal, az MTA GyENP Programirodával és az Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvánnyal közösen sajtóreggelit szervezett.

2008. őszén a Szociális Expo 2008. c. rendezvénnyel számos tv csatorna, rádióállomás és internetes hírportál is foglakozott.

A korábbi gyakorlatnak megfelelően a szervezet állásfoglalásait, nyílt leveleit a sajtó képviselői megkapták. Az újságírók részéről bizonyos témákban igény mutatkozott a szervezeti álláspont megismerésére, szakmai információk beszerzésére. Ilyen esetben az iroda munkatársai az érdeklődők számára minden hozzáférhető információt megadtak.

3.2. Honlap

A 2007. május 1-jétől alvállalkozóként egy külső munkatárs végezte a heti rendszeres frissítéseket, akitől a 3Sz – finanszírozási nehézségek miatt - 2008. október 1-től megvált. Azóta feladatai az Iroda látja el.

Az év során a honlap egyedi látogatóinak száma összesen: 147 597 volt, a látogatások száma összesen: 237 660.

IV. Nemzetközi kapcsolatok

4.1. Európai Szegénységellenes Hálózat

A Magyar Szegénységellenes Hálózat önállósodásával egyidejűleg az ezen szervezettel való kapcsolattartás már rajta keresztül valósul meg, így közvetlen kapcsolatunk már nincs ezzel a szervezettel.

4.2. International Council on Social Welfare

A Szociális Szakmai Szövetség felújította a 2005 óta szünetelő kapcsolatot a fenti nemzetközi szervezettel. Ennek anyagi vonzatai is vannak, a szervezet tagsági díja $\approx$ 2100 EUR, amelyet részben az NCA nemzetközi kollégiumától nyert pályázatból, részben pedig önerőből finanszírozunk. Tartalmi kérdésekben keressük annak a lehetőségeit, hogy minél inkább ki lehessen használni a tagságból származó szakmai és érdekérvényesítő plusz potenciált. Közös rendezvényekben gondolkozunk, konferencia vagy más szakmai rendezvény, adott esetben a következő SzocExpo-hoz kapcsolódó rendezvény lehet a kerete a közös tevékenységnek.

4.3. European Social Network

A fenti szervezettel való kapcsolatfelvétel azért jelentős, mivel az ESN európai szinten foglalkozik azokkal a kérdésekkel, amivel a 3Sz országos szinten, ugyanis az ESN fő tevékenységi köre a szakmai érdekképviselés, uniós jogalkotás, és közvetlen kapcsolatban van az uniós döntéshozó szervekkel. Az ESN ügyvezetője, John Halloren és asszisztense személyesen látogatta meg a 3Szt és vett részt egy szűk körű megbeszélésen (a 3Sz részéről Pataki Éva elnök és Miklós István ügyvezető vett részt), amelynek témája az együttműködés lehetséges formája és feltételei, valamint annak tartalma volt. Formai kérdésekben a tagság meghatározó, a következő évben tervezzük, hogy megfelelő anyagi helyzet mellett belépünk.

V. Szervezeti élet, működés

5.1. Testületek, tisztségviselők

5.1.1. Az Elnökség működése

Az Elnökség 2008 során összesen kilenc alkalommal (január 25., február 29., március 28., május 23., június 27., augusztus 29-30., október 3., október 31. és november 28.) ülésezett. Az ülések kivétel nélkül határozatképesek voltak, melyekről írásos emlékeztető készült.

5.1.2. A Jelölő Bizottság működése a Tisztújítás és Elnökválasztás

A 2008. évi Küldöttgyűlésen lezajló elnökválasztás megfelelő előkészítése érdekében 2008-ban Jelölő Bizottság alakult Vass Péter alelnök vezetésével. A Bizottság felhívására egy jelölés érkezett a tagszervezetektől. A 2008. április 25-ei Küldöttgyűlés a sikeres Tisztújítást követően ismételten Pataki Évát választotta a 3Sz elnökének.

5.2. Tagság

2008-ban a 3Sz-hez tagfelveleteli kérelem nem érkezett.

5.3. Iroda

5.3.1. Stáb

Az év során személyi változások történtek a szervezet irodájának stábjában. Márton Izabella ügyvezető igazgató feladatait 2009. május 1-től Miklós István Ottó látja el. 2008. október 1-től felbontásra került a honlapot frissítő munkatárs megbízási szerződése. Feladatai az Iroda látja el.

5.3.2. Infrastruktúra, szolgáltatások a tagszervezeteknek

Az elmúlt évhez hasonlóan a 3Sz irodájának kihasználtsága igen magas, továbbra is jelentős az irodában tartott rendezvények (vezető testületek ülései, regionális csoportok találkozói, szakmai munkacsoportok megbeszélései, stb.) száma. Továbbra is az irodában zajlott az Iskolaszövetség és a MACSGYOE adminisztrációja (levelezés, pénzügyek), valamint vezető

testületeik (a 3Sz Alapszabályában megfogalmazottakkal összhangban), a 3Sz munkacsoportjainak és szakmai kollégiumainak, valamint a "Háló" szerkesztőségének havi rendszerességgel megszervezett ülései, ami szintén növelte az irodai infrastruktúra kihasználtságát, forgalmát.

5.3.3. Egyéb irodai szolgáltatások, tevékenységek

Információszoolgáltatás

Évről-évre jelentős mértékű az irodába telefonon vagy e-mailen keresztül befutó információ kérések száma. Ezeket – jellemzően – igyekeznek az irodai munkatársak megválaszolni vagy magával a konkrét keresett információval, vagy pedig tovább elérhetőség megadásával. A megkeresések túlnyomó többsége praktikus információkra irányul – szociális szolgáltatások elérésével, jogosultságokkal, képzésekkel stb. kapcsolatosak –, mellettük jelentős arányban fordulnak elő szakmai, tartalmi témákat érintő kérdések is, alapvetően újságírók részéről

Könyv és Háló értékesítés

A 3Sz kiadványait, illetve a Háló-t az irodában – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – helyben meg lehet vásárolni, illetve telefonon vagy a honlapunkon keresztül on-line is meg lehet rendelni. A kiadványok értékesítésével járó tennivalók mennyisége különösen a félév kezdések időszakában (szeptember-október, illetve február-március) jelentős.

Delegálások szervezése

Rendszeresen érkeznek felkérések az irodába arra vonatkozóan, hogy az OKJ-ben szereplő szociális (szociális asszisztens, szociális gondozó stb.) végzettségeket adó képzések záróvizsgái során a vizsgabizottságokba szakmai érdekvédelmet ellátó vizsgabizottsági tagot delegáljon a 3Sz.

Ezen felkérések száma a 2008-as évre vetítve 40 (egy-egy felkérés adott vizsgaidőszakon belül több időpontot, illetve szakmát is tartalmazhatott) volt.

A delegálások másik körét a szociális intézmények vezetői posztjára kiírt pályázatokat elbíráló bizottságokban történő részvétel alkotja. Az év során összesen 18 alkalommal kapott erre vonatkozó felkérést a 3Sz.

6. Forrásteremtés (a pénzügyi beszámoló még nem végleges)

2008 anyagi szempontból nehéz év volt. Több pályázati forrástól esett el a szervezet, ennek a helyzetnek nem kedvezett az sem, hogy év közben történt az ügyvezető cseréje úgy, hogy közben két hónapig nem volt ügyvezetője a szervezetnek. Ez jelentős emberi erőforrás kiesést jelentett. Több pályázati pénz beérkezése késett hónapokat, a kieső pénzt nehezen lehetett pótolni. Bár a válság miatti megszorítások csak az év végén jelentkeztek, ez is jelentősen

szűkítette a lehetséges források körét. Mindezekkel együtt a szervezet teljesítette minden szerződéses és pályázatban vállalt köteleességét a megfelelő és elvárt színvonalon. Az év végére sikerült a szervezet anyagi helyzetét stabilizálni.

1. A Szociális Szakmai Szövetség 2008-ban a központi költségvetésből nevesítetten támogatásban nem részesült.

2. A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás:

	2007. 12.31	2008.12.31
Tárgyi eszköz	945 000	591 000
Pénzkészlet	8 607 000	12 308 000
Követelés	4 863 000	5 822 000
Aktív időbeli elhatárolások	6 674 000	1 389 000
Összes vagyon:	21 089 000	20 110 000

4. A cél szerinti juttatások kimutatása

A Szociális Szakmai Szövetség cél szerinti tevékenysége keretében pénzbeli szolgáltatást nem nyújtott, nem pénzbeli szolgáltatásainak leírását az 7. pont tartalmazza.

5. A központi költségvetési szervtől, az elkülönített állami pénzalaptól, a helyi önkormányzattól, a kisebbségi települési önkormányzattól, a települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől kapott támogatás mértéke

Támogató	A 2008-ban kapott támogatási összeg
Szociális és Munkaügyi Minisztérium 2007	1868564
Szociális és Munkaügyi Minisztérium 2008.	3126718
NCA Működési Kollégium 2007.	854733
NCA Működési Kollégium 2008.	4029695
NCA Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma	47758
NCA Civil Önszerveződés, Szakmai és Területi Együtműködés Kollégiuma	2311842
NCA Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégiuma	2821616
Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program	3191231
Szociális és Munkaügyi Intézet	1229000
Összesen	19481157

6. A közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások értéke, illetve összege

A szervezet vezető tisztségviselői díjazásban nem részesültek.